

RAPPORT

Natuurtoets Blaricummermeent

Klant: Gemeente Blaricum

Referentie: WAT_AA0719_R001_NL98237_F1.0

Versie: 1.0/Finale versie

Datum: 15 december 2017

HASKONINGDHV NEDERLAND B.V.

Laan 1914 no.35
3818 EX Amersfoort
Netherlands
Water
Trade register number: 56515154

+31 88 348 20 00 **T**
+31 33 463 36 52 **F**
info@rhdhv.com **E**
royalhaskoningdhv.com **W**

Titel document: Natuurtoets Blaricummeermeent

Ondertitel:
Referentie: WAT_AA0719_R001_NL98237_F1.0
Versie: 1.0/Finale versie
Datum: 15 december 2017
Projectnaam:
Projectnummer: AA0719
Auteur(s): Jobert Rijdsdijk

Opgesteld door: Jobert Rijdsdijk

Gecontroleerd door: Willem Kuijsten

Datum/Initialen: 15-12-2017

Goedgekeurd door: Helmer Nijland

Datum/Initialen: 15-12-2017

Classificatie

Alleen voor intern gebruik

Disclaimer

No part of these specifications/printed matter may be reproduced and/or published by print, photocopy, microfilm or by any other means, without the prior written permission of HaskoningDHV Nederland B.V.; nor may they be used, without such permission, for any purposes other than that for which they were produced. HaskoningDHV Nederland B.V. accepts no responsibility or liability for these specifications/printed matter to any party other than the persons by whom it was commissioned and as concluded under that Appointment. The integrated QHSE management system of HaskoningDHV Nederland B.V. has been certified in accordance with ISO 9001:2015, ISO 14001:2015 and OHSAS 18001:2007.

Inhoud

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Doel	1
2	Plangebied en voorgenomen ingrepen	2
2.1	Plangebied	2
2.2	Voorgenomen ingrepen	2
3	Werkwijze	4
4	Resultaten	6
4.1	Algemene indruk inplangebied	6
4.2	Vogels	7
4.3	Vaatplanten	7
4.4	Amfibieën	7
4.5	Reptielen	8
4.6	Vleermuizen en grondgebonden zoogdieren	8
4.7	Overige beschermde soorten	9
5	Effectanalyse	10
5.1	Beschrijving effecten	10
5.1.1	Tijdelijke effecten	10
5.1.2	Permanente effecten	10
5.2	Effecten op beschermde soorten	10
5.2.1	Broedvogels	10
5.2.2	Ringslang	11
5.2.3	Vleermuizen	11
5.3	Samenvatting	12
6	Mitigatie en Conclusie	13
6.1	Mitigatie	13
6.2	Conclusie	13
7	Bronnen	15

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In het streekplan van de provincie Noord-Holland wordt een aantal regionale locaties aangewezen voor stedelijke uitbreiding. De Blaricummermeent is één van die locaties. De opgave voor de Blaricummermeent bestaat onder ander uit de realisatie van 870 woningen en een bedrijvenpark van 12,5 ha. Voor de Blaricummermeent is een grootschalige project bedacht, waarin het huidige weidegebied verandert in een nieuwe woonwijk met een grote watercomponent en bedrijfsactiviteiten. De uitvoering van dit project is gestart in 2007 met het ophogen van het terrein, in 2010 startte de bouw van de 1^e woningen. Vanwege de economische crisis van de afgelopen jaren en de bijbehorende ontwikkelingen op de huizenmarkt heeft het project enige vertraging opgelopen en zijn de werkzaamheden tijdelijk stilgelegd.

De gemeente Blaricum gaat nu het woon-werk dorp Blaricummermeent naar een volgende fase brengen. In de deelgebieden C2 en C3 (zie figuur 2-1) vinden op dit moment de laatste woningbouwactiviteiten plaats en het gebied wordt op dit moment woonrijp gemaakt (definitieve bestrating en inrichting). Vastgesteld is dat deze werkzaamheden geen negatieve impact hebben voor beschermde flora en fauna. Deelgebied D is nagenoeg geheel bouwrijp gemaakt en in de loop van 2018 start de woningbouw in dit deelplan. Ook wordt in 2018 gestart met het graven van de 'rivier' de Meentstroom – deel Delta- en vindt het vervolg plaats van de aanleg van de kademuren deelplan G3. Tevens wordt begin 2018 gestart met de aanleg van de 2^e fase van het geluidsscherm langs de A27.

In deelgebied G starten de 1^e woningbouwactiviteiten in de loop van 2019, eind 2018 starten hiervoor waarschijnlijk de eerste bouwrijpwerkzaamheden. Ook zal de komende 2 jaar het aantal bedrijven in deelplan F zich verder uitbreiden.

De werkzaamheden in de Blaricummermeent kunnen leiden tot effecten op onder de Wet natuurbescherming beschermde soorten. In het verleden is reeds onderzocht welke beschermde soorten in het gebied voorkomen en is ook een ontheffing van de toenmalige Flora- en faunawet aangevraagd en verkregen (kenmerk FF/75C/2012/0187). Deze verleende ontheffing is per 1 juli 2017 verlopen. Om te voorkomen dat de werkzaamheden leiden tot overtredingen van verbodsbepalingen is op basis van de ontheffing een ecologisch werkprotocol opgesteld. In het ecologisch werkprotocol zijn maatregelen voorgeschreven met betrekking tot de wijze en periode van uitvoering. Het is echter niet uitgesloten dat sinds het verstrekken van de ontheffing in 2012 nieuwe beschermde soorten zich hebben gevestigd in het plangebied. Om deze reden heeft de gemeente Blaricum Royal HaskoningDHV eind 2016 verzocht in 2017 een inventarisatie van het plangebied uit te voeren, daar waar de komende jaren de ontwikkeling zal plaatsvinden en de diverse bouwwerkzaamheden worden uitgevoerd: de deelplannen (deelgebieden) D, F en G. In voorliggende rapportage worden de gehanteerde methoden en resultaten van dit onderzoek gepresenteerd.

1.2 Doel

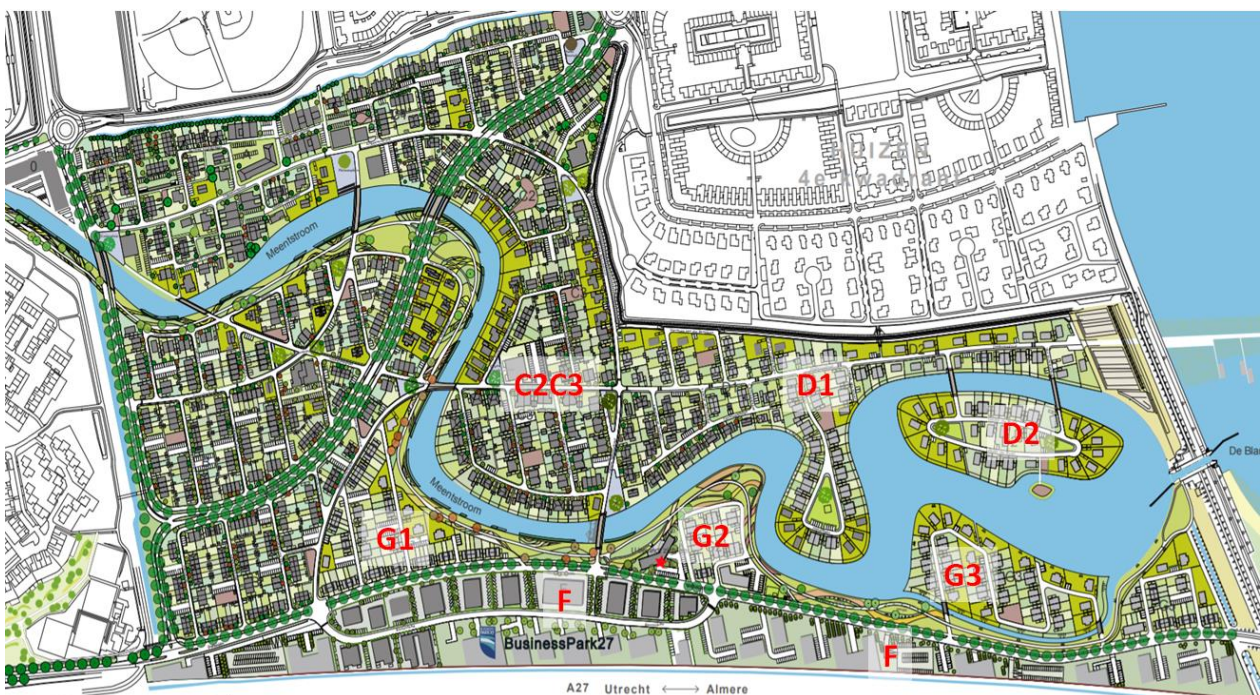
Voorliggende rapportage geeft antwoord op de volgende vraag:

- Komen er strikt beschermde vaatplanten of diersoorten voor in het plangebied en leiden de werkzaamheden tot aantasting van de groeiplaatsen?

2 Plangebied en voorgenomen ingrepen

2.1 Plangebied

Het onderzochte plangebied bevindt zich aan de noordzijde van de bebouwde kom van Blaricum en direct ten oosten van Huizen. De werkzaamheden vinden plaats in het gebied tussen de Cleyne Raboedreef in het westen, de A27 in het zuiden en het Gooimeer en de grenssloot in het noord-oosten, zie ook figuur 2-1. Ten tijde van de inventarisatie (in het voorjaar/zomer van 2017) bestond het plangebied grotendeels uit een braakliggend terrein met rietruigtes, een nieuw gegraven rivier die deels is verland, delen met schraal begroeide grond en enkele grasruigtes.

Figuur 2-1: Het plangebied met daarin de verschillende deelgebieden aangegeven.

2.2 Voorgenomen ingrepen

Er vinden gedurende langere periode meerdere werkzaamheden plaats binnen de Blaricummermeent. Er wordt onder meer een geluidsscherm geplaatst, deelgebied D wordt bouwrijp gemaakt en bebouwd en in de deelgebieden C2C3 en D vinden woningbouwactiviteiten plaats. Een deel van het geluidsscherm is reeds geplaatst. Het tweede deel wordt geplaatst in de periode van januari 2018 tot mei 2018. De specifieke werkzaamheden hiervoor zijn:

- Maaien en frezen bestaand maaiveld en taluds watergang;
- Leveren en aanbrengen grondkering met geluidsscherm (totaal ca 917 m);
- Leveren en aanbrengen klimbeplanting tegen geluidsscherm;
- Aanvullen maaiveld;
- Leveren en aanleg onderhoudspad (bestaande uit kunststof grasplaten);
- Terreinafwerking en inzaaien;
- Boren funderingspalen (staal) of heien funderingspalen beton;
- Ontgraven waterbodemsloot;
- Aanbrengen ijzerzand (20 cm) op slootbodemsloot.

De werkzaamheden in deelgebied D houden grofweg in dat er rioolleidingen worden gelegd (maximaal 4 meter diep) kabels en leidingen worden getrokken en bouwwegen worden aangelegd. De specifieke werkzaamheden zijn;

- Het opschonen van het terrein van zwerfvuil en puin;
- Maaien gewas en ruigtes;
- Kapot frezen zode van talud en bermen (0,15 m diep)
- Graven van sleuven, aanleggen buizen en putten voor riolering en drains en kabels en leidingen t.b.v. de nutsvoorzieningen;
- Aanleggen van bouwwegen van puin en betonstraatstenen;
- Grondwerkzaamheden waaronder de afvoer van grond;
- Afwerken/ egaliseren van plangebied en inzaaien bermen.

Ook wordt het water tussen deelgebied D en G begin 2018 aangelegd door het ontgraven van het huidige maaiveld.

De geplande werkzaamheden in G zijn begin 2018 het aanbrengen van een damwand langs de Delta (in G3) en eind 2018 het bouwrijp maken van G3, zoals hierboven bij deelgebied D benoemd.

Tevens wordt eind 2018 ook beschoeiing aangebracht langs de te graven watergang tussen G3 en F en wordt gestart met de aanleg van de twee bruggen tussen beide deelgebieden G3 en F.

In deelplan F is de aanleg van bedrijventerrein al sinds ruim 1,5 jaar bezig, de komende twee jaren zal dit richting het Gooimeer uitbreiden.

3 Werkwijze

Het plangebied, de deelgebieden D, F en G, is op verschillende dagen in 2017 onderzocht op de aanwezigheid beschermde vaatplanten, amfibieën en reptielen. Daarnaast is gelet op aanwezigheid van broedgevallen en overige beschermde soorten.

Per soortgroep (m.u.v. broedvogels) is waar mogelijk geïventariseerd volgens de richtlijnen zoals voorgesteld in de betreffende soortenstandaarden. In Tabel 3-1 is een overzicht gegeven van de data waarop de verschillende veldbezoeken zijn uitgevoerd en welke soortgroep(en) er op die betreffende data is/zijn onderzocht.

Tabel 3-1: Data en weeromstandigheden van de inventarisaties.

Datum	Tijdstip	Soort(groep)en	Weersomstandigheden
27 maart 2017	Avond	Amfibieën en broedvogels	15 - 10° C \ 0-1 Bft \ droog \ helder
5 april 2017	Avond	Amfibieën en broedvogels	16 - 12° C \ 1 Bft \ droog \ helder
27 mei 2017	Ochtend, middag en avond	Amfibieën, broedvogels en vaatplanten	30 - 25° C \ 1-2 Bft \ droog \ helder
29 mei 2017	Ochtend, middag en avond	Amfibieën, broedvogels en vaatplanten	25 - 23° C \ 0-1 Bft \ droog \ half bewolkt
21 juni 2017	Ochtend, middag en avond	Broedvogels, vaatplanten en amfibieën	16°C \ 3 Bft \ regen \ bewolkt
13 juli 2016	Middag en avond	Vaatplanten en amfibieën	18 - 20°C \ 1-2 Bft \ droog \ licht bewolkt

Jaarrond beschermde nesten en overige broedvogels

Gezien het ontbreken van bomen en gebouwen binnen het plangebied is het voorkomen van jaarrond beschermde nesten binnen het plangebied op voorhand uitgesloten. In theorie kan het plangebied fungeren als essentieel foerageergebied voor huismussen die in omliggende woningen een nest hebben. Tijdens de verschillende inventarisatierondes zijn echter nauwelijks tot geen huismussen waargenomen binnen het plangebied. Bovendien lag het plangebied grotendeels braak, waardoor belangrijke voedselbronnen ontbraken. Het is daarom uitgesloten dat het plangebied fungeert als essentieel foerageergebied. Om deze reden is een gerichte inventarisatie niet uitgevoerd.

Tijdens de uitgevoerde veldbezoeken is wel gelet op broedvogels. Hierbij is vooral gelet op territoriumindicerende waarnemingen en zingende vogels.

Vaatplanten

Het onderzoek naar beschermde vaatplanten is te voet uitgevoerd. Hierbij is gezocht naar bloeiende exemplaren. Het plangebied is op meerdere momenten in het jaar onderzocht op aanwezigheid van beschermde vaatplanten. Door voor meerdere onderzoekrondes te kiezen is de kans op aanwezigheid van bloeiende exemplaren (en daarmee de trefkans) vergroot. Voor determinatie is gebruik gemaakt van de Heukels' Flora en de geïllustreerde flora (Blamey & Grey-Wilson, 1989).

Vissen

De wateren in het plangebied zijn niet bemonsterd op vissoorten. De aanwezigheid van beschermde vissoorten is op voorhand namelijk uit te sluiten. De watergangen binnen het plangebied voldeden niet aan gestelde eisen voor beschermde vissoorten. De enige beschermde vissoort die op basis van aanwezige habitats aanwezig had kunnen zijn is de grote modderkruiper. Van deze soort is echter bekend dat zij niet voorkomt in de provincie Noord-Holland. De dichtstbijzijnde populaties bevinden zich aan de oostzijde van de A27 ter hoogte van Blaricum (www.ndff.nl).

Amfibieën

Binnen het plangebied zijn meerdere plassen en watergangen aanwezig. Deze kunnen fungeren als voortplantingsbiotoop voor beschermde amfibieën. Om deze reden is het plangebied onderzocht op de aanwezigheid van beschermde amfibieën.

Reptielen

Het plangebied bevat delen die kunnen fungeren als leefgebied voor de ringslang. Om deze reden is het plangebied onderzocht op aanwezigheid van broeihopen en is daarnaast een inventarisatie naar ringslangen uitgevoerd. Voor overige reptielensoorten is het plangebied ongeschikt. Voor deze soorten is dan ook geen inventarisatie uitgevoerd.

Vleermuizen en grondgebonden zoogdieren

Binnen het plangebied zijn gebouwen en grote bomen met holttes afwezig. Hierdoor is de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen op voorhand uitgesloten. Om deze reden is geen gericht onderzoek naar vleermuizen uitgevoerd. Het plangebied ligt vrijwel geheel braak. Struwelen en bosschages zijn afwezig. Hierdoor is het plangebied voor deze soorten ongeschikt. Voor grondgebonden zoogdieren is dan ook geen inventarisatie uitgevoerd.

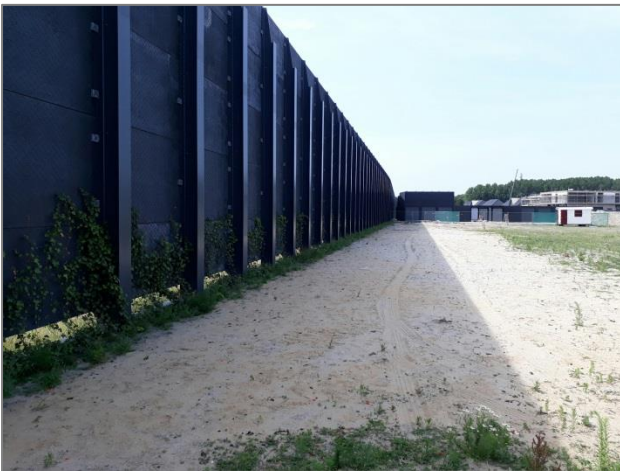
Ongewervelden

Op basis van verspreidingsgegevens van derden worden geen beschermde ongewervelden verwacht in het plangebied. Deze soorten zijn met name voor de voortplanting sterk afhankelijk van specifieke habitats welke in het plangebied niet voorkomen. Om deze reden is geen specifieke inventarisatie uitgevoerd.

4 Resultaten

4.1 Algemene indruk inplangebied

Het plangebied ligt in relatief stedelijk gebied en heeft een sterk ruderaal karakter. In het noorden grenst het aan een natuurgebied. In de huidige situatie ligt het plangebied grotendeels braak en vinden er reeds verschillende bouwgerelateerde activiteiten plaats. Binnen het plangebied zijn geen gebouwen aanwezig. Wel zijn er verschillende kleine bomen aanwezig. Ook zijn enkele rietruigtes aanwezig op de oevers van de watergangen. In onderstaande afbeelding wordt een korte impressie van het plangebied gegeven.

Figuur 4-1: Korte impressie van het plangebied. Van linksboven naar rechtsonder: Kale grond achter het geluidsscherm, met pionierssoorten begroeide vlakte naast het industrieterrein, bouwterrein met op de achtergrond rietruigte, grazige vlakte, verruigde paddenpoel nabij de A27 en de watergang ten westen van de A27 met rietruigte.

4.2 Vogels

Tijdens de verschillende veldbezoeken is gelet op de aanwezigheid van broedende vogels en vogels die territoriumindicerend gedrag vertoonden. Het bleek dat ondanks de werkzaamheden nog verschillende vogelsoorten tot broeden zijn overgegaan in het plangebied of een territorium hebben bezet. De volgende waarnemingen zijn gedaan:

- Broedende Kievit;
- Kievit met territorium;
- Bontbekplevieren met territorium;
- Tureluurs met territorium;
- Blauwborst met territorium;
- Kleine karekiet met territorium;
- Rietgors met territorium.

Nesten van deze soorten zijn alleen beschermd gedurende het broedseizoen. Er zijn geen waarnemingen gedaan van soorten met jaarrond beschermde nesten.

4.3 Vaatplanten

Het plangebied is op verschillende momenten van het jaar geïnventariseerd op het voorkomen van beschermde vaatplanten. Tijdens de verschillende inventarisatierondes is een groot aantal plantensoorten aangetroffen, waaronder smalle weegbree, brede weegbree, herderstasje, ridderzuring, valse kamille, echte kamille, Canadese fijnstraal, grote klapproos, gewone smeerwortel, vogelwikke, grote brandnetel, braamsoort, gestreepte witbol, kropaar, rode klaver, witte klaver, hazepootje, grote lisdodde, riet en akkerwinde. Al deze soorten zijn niet beschermd. Beschermde vaatplanten zijn tijdens de inventarisatie niet aangetroffen. De aanwezigheid van beschermde vaatplanten in het plangebied is uitgesloten.

4.4 Amfibieën

Het plangebied is in het (vroeg) voorjaar en de zomer geïnventariseerd op de aanwezigheid van beschermde amfibieën. Hierbij is gezocht naar exemplaren van de heikikker, rugstreeppad en poelkikker. Deze soorten dienen allemaal op andere momenten in het jaar te worden geïnventariseerd. In

onderstaande tabel zijn de benodigde inventarisatie-inspanning en de uitgevoerde inventarisatiemomenten weergegeven.

Tabel 4-1: Overzicht van de inventarisatiedata per soort.

Soort	Benodigde inspanning	Bezoekmomenten
Heikikker	2 tot 3 maal in de periode van eind februari tot begin april	2x (27 maart en 5 april)
Rugstreeppad	3 maal in de periode van half april t/m mei en half juni tot begin augustus, waarvan minimaal 1x in de periode half april t/m mei.	4x (27 en 29 mei, 21 juni en 13 juli)
Poelkikker	2 maal in de periode mei tot juli	3x (27 en 29 mei en 21 juni)

De amfibieën zijn geïnventariseerd op zicht en geluid. Er is geluisterd naar kooractiviteit. Daarnaast zijn stenen en stukken hout in het plangebied omgedraaid om te kijken of er rugstreeppadden onder zaten. Tijdens de inventarisatie zijn de bastaardkikker (roepend) en gewone pad (zichtwaarneming) waargenomen. Er zijn geen beschermde amfibiesoorten waargenomen. De aanwezigheid van beschermde amfibiesoorten in het plangebied is uitgesloten.

4.5 Reptielen

Tijdens de inventarisatie is bepaald dat broeihopen afwezig zijn, waardoor de inventarisatie zich enkel richt op zomerbiotoop en eventuele migratieroutes (oevers en watergangen). Tijdens de inventarisatierondes zijn structuurovergangen, in dit geval voornamelijk oeverzones, afgelopen en gecontroleerd op aanwezigheid van zonnende ringslangen. In onderstaande tabel zijn de benodigde inventarisatie-inspanning en de uitgevoerde inventarisatiemomenten weergegeven.

Tabel 4-2: Overzicht van de inventarisatiedata voor de ringslang.

Soort	Benodigde inspanning (NGB, 2017)	bezoekmomenten
Ringslang	4 maal, in de periode van april tot september (met een voorkeur voor april, mei, augustus en september)	4x (27 en 29 mei, 21 juni en 13 juli)

Tijdens de verschillende inventarisatierondes zijn geen ringslangen waargenomen. In de huidige situatie fungeert het plangebied niet of slechts incidenteel als foerageergebied. Het Stichtse Voorland direct ten noorden van het plangebied vormt zeer geschikt leefgebied voor de ringslang. Het is dan ook aannemelijk dat de soort zich met name ten noorden van het plangebied ophoudt. Direct ten noorden van de Blaricummermeent, in het Stichtse Voorland, zijn ook ringslangen waargenomen. Mogelijk zijn incidenteel ringslangen in de Blaricummermeent aanwezig zijn.

4.6 Vleermuizen en grondgebonden zoogdieren

Er is geen vleermuisinventarisatie uitgevoerd. Door het ontbreken van woningen en bomen in het plangebied, is de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen en vaste vliegroutes van vleermuizen op voorhand uit te sluiten. Mogelijk doet het plangebied dienst als marginaal foerageergebied. Door het ontbreken van bomen en gebouwen zijn luwe zones afwezig. Het plangebied vervult daardoor een marginale rol als foerageergebied. In de directe omgeving zijn verschillende parken en landelijke gebieden (Stichtse Voorlanden) voorhanden die kunnen fungeren als alternatief en kwalitatief beter foerageergebied. De aanwezigheid van in lage dichtheden foeragerende vleermuizen kan echter niet worden uitgesloten.

Er is geen inventarisatie naar grondgebonden zoogdieren uitgevoerd. Het plangebied ligt vrijwel geheel braak. Struwelen en bosschages zijn afwezig. Er zijn geen takkenrillen, puinstapels of andere structuren aanwezig die kunnen fungeren als verblijfplaats voor kleine marterachtigen. Ook de aanwezigheid van andere kleine grondgebonden zoogdieren wordt uitgesloten.

4.7 Overige beschermde soorten

Tijdens de verschillende uitgevoerde inventarisaties zijn geen waarnemingen gedaan van overige beschermde soorten (vissen, ongewervelden). Deze soorten verlangen specifieke habitats die binnen het plangebied niet aanwezig zijn. De aanwezigheid van overige beschermde soorten wordt dan ook uitgesloten.

5 Effectanalyse

5.1 Beschrijving effecten

Effecten zijn onder te verdelen in tijdelijke effecten (treden alleen op tijdens de uitvoering van de werkzaamheden) en permanente effecten (treden op als gevolg van gebruik van het gebied na afronding en van permanente veranderingen in de omgeving).

5.1.1 Tijdelijke effecten

Tijdens de werkzaamheden kunnen de volgende tijdelijke, voor dieren relevante, verstoringfactoren optreden:

- grondverzet en vernietigen van habitat door berijding met zwaar materieel;
- geluidverstoring door aanlegwerkzaamheden;
- optische effecten door langsrijdend materieel en aanwezigheid van mensen;
- lichtverstoring: wanneer er gewerkt wordt voor of tijdens zonsopkomst en na zonsondergang zullen er bouwlampen gebruikt worden en machines met lichten aan werken.

Veel van deze factoren kunnen dieren belemmeren in het foerageren en rusten, wat nadelig is voor onder andere de energiebalans en de ongestoorde voortplanting. Daarnaast kan de afschrikkende werking ertoe leiden dat verblijfplaatsen worden verlaten of juist niet worden bereikt. Hierdoor kunnen bijvoorbeeld eieren onvoldoende bebroed worden of jongen onvoldoende gevoed of beschermd worden en daardoor sterven.

5.1.2 Permanente effecten

De werkzaamheden voorzien in de realisatie van woningen, toegangswegen, watergangen en tuinen. Er is hierdoor sprake van een afname van broedgebied van grondbroedende soorten zoals bijvoorbeeld de Kievit en witte kwikstaart.

Positieve effecten zijn ook aanwezig. Door de bouw van woningen ontstaat er in potentie nieuw broedbiotoop voor gebouwbewonende soorten als huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis. Wat nu nog een braakliggend bouwterrein is, veranderd dadelijk deels in tuinen met bomen en struiken. Dit biedt voor de hiervoor genoemde soorten geschikt leefgebied.

5.2 Effecten op beschermde soorten

In deze paragraaf worden de negatieve effecten beschreven die mogelijk kunnen optreden op beschermde soorten. Alleen soorten die kunnen voorkomen in het plangebied worden behandeld.

5.2.1 Broedvogels

Tijdelijke effecten

De werkzaamheden voorzien in de inzet van zwaar materieel en personeel. Hierdoor is het niet uitgesloten dat de werkzaamheden leiden tot optische verstoring en geluidverstoring van broedgevallen. Daarnaast kunnen maaiwerkzaamheden leiden tot aantasting en vernietiging van nesten en doden van kuikens.

Permanente effecten

Wanneer het gebied is ingericht, zijn de broedmogelijkheden voor verschillende soorten afgenomen. Tegelijkertijd is het mogelijk dat met de bouw van de woningen en de inrichting van het gebied met tuinen en openbaar groen het gebied meer geschikt wordt voor cultuurvolgende soorten als huismus, gierzwaluw

en koolmees. Voorwaarde hierbij is wel dat de woningen toegankelijk zijn voor huismus en gierwaluw zodat zij onder de daken kunnen broeden.

Conclusie

Tijdens en door de aanlegwerkzaamheden zijn negatieve effecten op broedende vogels niet uit te sluiten. De werkzaamheden kunnen leiden tot het verstoren en vernietigen van nesten en verwonden en doden van eieren en jonge vogels. Dit is een overtreding van de art. 3.1 van de Wnb. Van permanente effecten is geen sprake.

5.2.2 Ringslang

Tijdelijke effecten

De werkzaamheden voorzien in de inzet van zwaar materieel en personeel. Door het ontbreken van geschikt leefgebied voor de ringslang zijn tijdelijke effecten op de ringslang uit te sluiten.

Permanente effecten

Na afronding van de werkzaamheden is de oppervlakte aan watergangen toegenomen. Een groot deel van de watergangen krijgt echter beschoeiing in de vorm van damwanden. Deze oeverzones zijn niet of nauwelijks geschikt voor de ringslang. In de huidige situatie fungeert het plangebied niet of slechts incidenteel als foerageergebied. Het Stichtse Voorland direct ten noorden van het plangebied vormt zeer geschikt leefgebied voor de ringslang. Het is dan ook aannemelijk dat de soort zich met name ten noorden van het plangebied ophoudt. Permanente negatieve effecten zijn daardoor uitgesloten.

Conclusie

Negatieve effecten op de ringslang zijn uit te sluiten.

5.2.3 Vleermuizen

Tijdelijke effecten

De effecten van de werkzaamheden zijn met name afhankelijk van het moment van uitvoering (periode in het jaar). Wanneer bij de werkzaamheden kunstverlichting wordt toegepast, is verstoring van trekkende en foeragerende vleermuizen niet uit te sluiten indien de werkzaamheden (gedeeltelijk) plaatsvinden in het vleermuisactieve seizoen. Dit loopt van grofweg april t/m oktober. Het plangebied vormt echter geen essentieel foerageergebied voor vleermuizen. In de directe omgeving zijn verschillende parken en landelijke gebieden (Stichtse Voorlanden) voorhanden die kunnen fungeren als alternatief en kwalitatief beter foerageergebied. Hierdoor zijn tijdelijke effecten op vleermuizen uit te sluiten.

Permanente effecten

Door het ontbreken van vaste rust- en verblijfplaatsen en de marginale rol van het plangebied als foerageergebied voor vleermuizen, zijn negatieve effecten op deze soortgroep uit te sluiten. Wel is het mogelijk dat met de bouw van de woningen en de inrichting van het gebied met tuinen en openbaar groen het gebied meer geschikt wordt voor vleermuizen. Het gaat dan naar verwachting in de eerste plaats om gebouwbewonende soorten als de gewone dwergvleermuis.

Conclusie

Negatieve effecten op vleermuizen zijn uit te sluiten.

5.3 Samenvatting

De onderstaande tabel geeft weer voor welke beschermde soort(groep)en het te verwachten is dat, zonder mitigerende maatregelen, negatieve effecten zullen optreden. In de laatste kolom staat het Wnb-artikel weergegeven waarvan verbodsbepalingen worden overtreden, als het negatieve effect optreedt.

Tabel 5-1: Mogelijke negatieve effecten op onder de Wnb beschermde soorten in of nabij het plangebied.

Soortgroep	Soort(en)	Mogelijk of te verwachten effect	Overtreding Wnb artikel
Broedvogels met niet-jaarrond beschermde nesten	Kievit, bontbekplevier, tureluur, blauwborst, kleine karekiet en rietgors.	Verstoren en vernietigen van nesten en verwonden en doden van eieren en jonge vogels	3.1, eerste en tweede lid
Reptielen	Ringslang	n.v.t.	n.v.t.
Vleermuizen	Gewone dwergvleermuis, rosse vleermuis en laatvlieger	n.v.t.	n.v.t.

6 Mitigatie en Conclusie

6.1 Mitigatie

Er zijn in 2017 reeds meerdere ecologische werkprotocollen opgesteld ten behoeve van het project Blaricummeermeent. Deze werkprotocollen bevatten meerdere mitigerende maatregelen. Voor de volledigheid worden in deze paragraaf schadebepalende maatregelen voorgesteld voor die soorten waar negatieve effecten op te verwachten zijn (zie ook paragraaf 5.3).

Zorgplicht voor algemeen voorkomende amfibieën en grondgebonden zoogdieren

Voorafgaand aan de uitvoering van de werkzaamheden kan een ecooloog het plangebied nalopen en eventueel aanwezige (niet-beschermde) amfibieën en grondgebonden zoogdieren oppakken of verjagen naar omringend terrein. Zodoende worden de dieren gespaard van de verkeersbewegingen van wagens en graafmachines.

Een mogelijke aanpak is de systematische aanpak: tijdens de uitvoer van de werkzaamheden dienen machines en mensen systematisch van de ene zijde van het plangebied naar de andere te werken. Dieren kunnen dan aan de “andere” kant wegvluchten. Deze aanpak zou nader uitgewerkt moeten worden, omdat dan bekeken moet worden welke werkrichting realistisch is vanuit de uitvoeringspraktijk en tevens zorgt voor vluchtkansen voor fauna.

Algemene broedvogels

Ontheffing voor verstoren of vernietigen van broedgevallen wordt in principe niet verleend, waardoor het voorkomen van verstoring van broedende vogels noodzakelijk is. Het verstoren van broedgevallen van vogels is te voorkomen door:

- buiten het broedseizoen te werken, *en/of*;
- te zorgen dat buiten de verstoringsafstand van de broedgevallen gewerkt wordt, *en/of*;
- voorafgaand aan het broedseizoen het broedbiotoop voor vogels ongeschikt te maken (bijvoorbeeld oeverruigtes maaien) en (gedurende het broedseizoen) te houden, *en/of*;
- de werkzaamheden voorafgaand aan het broedseizoen te laten beginnen en in een – voor zover mogelijk – constante intensiteit te laten doorgaan gedurende het broedseizoen kan worden. Het grote voordeel van deze methode is, dat de verstoringsafstand “automatisch” bepaald wordt: vogels zullen uit eigen beweging een nestplaats kiezen buiten hun specifieke verstoringsafstand. Nadeel is dat de constante intensiteit (zowel in tijd als in ruimte) lastig te realiseren is.

Veel methoden om tijdens het broedseizoen door te kunnen werken zijn niet “waterdicht”; het is vaak niet te garanderen dat broedgevallen niet zullen optreden. Buiten het broedseizoen werken heeft dan ook de voorkeur om overtreding van de Wnb ten aanzien van broedvogels te voorkomen. Indien dit niet mogelijk is, wordt geadviseerd om maatregelen te treffen en het terrein kort voor aanvang van de werkzaamheden te laten inspecteren op aanwezigheid van broedende vogels.

Het is in ieder geval raadzaam om opgaande beplanting (bomen, struiken en ruigten) in de winter (bij voorkeur voor maart) te verwijderen.

6.2 Conclusie

In het plangebied zijn diverse algemene, beschermde soorten aanwezig waarvoor de provincie Noord-Holland een vrijstelling heeft afgegeven in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Wel is de algemene zorgplicht van de Wet natuurbescherming van kracht. Daarnaast komen er algemene broedvogels voor in het plangebied. Tijdens de uitgebreide inventarisatie zijn geen waarnemingen gedaan van overige beschermde soorten.

Er bestaat geen noodzaak tot het aanvragen van een nieuwe ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming. Door het treffen van maatregelen kunnen mogelijke negatieve effecten volledig worden gemitigeerd. In de reeds opgestelde ecologische werkprotocollen staan deze maatregelen beschreven.

7 Bronnen

Literatuur:

- Blamey, M & C. Grey-Wilson, 1989. *De geïllustreerde flora: het meest complete naslagwerk met 2400 Europese plantensoorten*. Thieme, Baarn.
- Meijden, van der, R. 1996. *Heukels Flora van Nederland*. Wolters-Noordhoff bv, Groningen.
- Ministerie van EZ, 2012. *Ontheffing Flora- en faunawet Woon- werkdorp Blaricummeermeent*. Nummer FF/75C/2012/0187.
- Netwerk Groene Bureaus, Werkgroep “Standaarden en protocollen”, 2017. *Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming*. Versie juli 2017, www.netwerkgroenebureaus.nl

Internet:

- www.ndff.nl
- www.ravon.nl